

1 Bezwaar van De Gentechnrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

Kopie zonder fysieke bijlagen

Lelystad, 20-02-2020

Ministerie van IenW

Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken

Afd. ABJZ (t.a.v. Mr. Bos)

Den Haag

Betreft: Belanghebbendheid.

Geachte Mr. Bos,

In antwoord op uw aangetekende brief van 13-2-2020 met het onderwerp ons bezwaar tegen de EU markttoelating van de gentech anjer Moonvista, (Beschikking GGO/C/NL/13/02), delen wij via deze open brief het volgende mede:

U vraagt u wederom af of Stichting Ekopark belanghebbende is. Dat bevreemdt ons, daar u op 14 mei 2019 al een uitspraak heeft gedaan over deze stichting in de Beslissing op het bezwaar tegen de hernieuwde markttoelating van de gentech anjer Moonaqua, een soortgelijke gentech anjer het enige verschil is de bloemkleur. U concludeerde toen dat de Stichting belanghebbende was. Dat was de reden, dat we daar nu niet over geschreven hebben.

Over de belanghebbendheid van de Stichting schreef Theo Tromp in 2018:

Belanghebbendheid van Stichting Ekopark:

“Deze stichting is voortgekomen uit een initiatief van betrokken burgers die zagen dat op 3 oktober 2000 een zogenaamd Bio Science Park werd geopend in Lelystad. Dit park zou vooral bedrijven aantrekken die zich bezighouden met Genetische Manipulatie.

Omdat Lelystad een traditie heeft van Biologische bedrijven en omdat genetische manipulatie nooit verenigbaar kan zijn met het telen van biologische producten ontstond er een protestgroep. Deze groep is een aantal jaren later omgezet in de stichting Ekopark.

Een van de doelstellingen van deze stichting is het promoten van Ekoparken. Een Ekopark is een plaats waar op een Ekologische, Biologische of Biologisch-dynamische manier met de natuur wordt omgegaan. Expliciet zijn genetisch gemanipuleerde organismen (gmo's) daarbij uitgesloten.

De bedrijven Biotuinen en Groentehof in Lelystad zijn kleinschalige tuinderijen die dit laten zien. Deze bedrijven zijn gelieerd aan de stichting Ekopark en noemen zich ook een Ekopark.

De beheerder van Biotuinen en voorzitter van de stichting Ekopark organiseert lezingen om de risico's van gmo's in de voeding te benoemen en aan te tonen. Tevens worden lezingen georganiseerd om de

2 Bezwaar van De Gentechnrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

voordelen van landbouw zonder gebruik van kunstmest en landbouwgiften en zonder ploegen en uiteraard zonder gmo's uit te leggen." Theo Tromp, voorzitter St. Ekopark. 9-12-2018.

<https://www.gentechnrij.nl/wp-content/uploads/2018/12/Moonaqua-bezwaar-tegen-B-2018-renewal-z-adressen.pdf>

Is de Stichting Ekopark belanghebbende?

Bij mijn brief aan u van 21 december 2018 heb ik u onder meer gevraagd mij een machtiging van de Stichting Ekopark toe te sturen alsmede een kopie van het uittreksel van de meest recente registratie in het handelsregister van de Kamer van Koophandel van de Stichting Ekopark. De gevraagde stukken hebt u mij bij brief van 10 januari 2019 toegestuurd.

Dat uittreksel vermeldt als doelstelling van de Stichting Ekopark: "het voorkomen dat genetisch gemanipuleerde organismen in het wereldecosysteem terecht komen". Gelezen deze doelstelling ben ik van oordeel dat haar belangen rechtstreeks bij het besluit tot verlenging van de vergunning voor het in de handel brengen van de genetisch gemodificeerde anjer zijn betrokken. Weliswaar kan eraan worden getwijfeld of de Stichting Ekopark ter behartiging van haar belangen voldoende feitelijke werkzaamheden verricht, blijkens haar website immers dateren de laatste activiteiten van 2016; echter niet kan worden uitgesloten dat er nadien activiteiten ter behartiging van haar belangen hebben plaatsgevonden.

Ik kom daarmee tot de slotsom dat de Stichting Ekopark voldoet aan het vereiste van het zijn van belanghebbende als bedoeld in artikel 1:2, derde lid, van de Awb en dat daarom haar bezwaar ontvankelijk is. Hierna beoordeel ik inhoudelijk de bezwaren die namens die Stichting tegen het bestreden besluit zijn aangevoerd.

<https://www.gentechnrij.nl/wp-content/uploads/2019/05/Moonaqua-nw-uitspraak-14-05-2019-1.pdf> . En bijlage 1.

Website Stichting.

De pagina van de website waar u op doelt is een oude pagina. Die gaat binnenkort verdwijnen. We zijn bezig onze website te vernieuwen, 2000 internetpagina's moeten hiertoe overgenomen worden. De nieuwe site is al wel online.

De nieuwe pagina over de stichting is *under construction* en te vinden via:

<https://www.gentechnrij.nl/2016/08/19/ekopark/>

U treft bij deze brief de statuten aan. (bijlage 2.)

Belanghebbendheid Mevr. W. Van Dort en de andere dames.

Mevrouw Wieteke van Dort is onder meer actrice, en ontvangt na een voorstelling vaak bloemen. Zij is zelf geen voorstandster van gentech anjers*, maar omdat het vaak om gemengde boeketten gaat, is er geen label bij waarop staat dat het gentech anjers zouden kunnen zijn.

*Fragment Volkskrant: Wieteke zegt: 'Met al die bloemenpracht in de natuur, moeten er dan zo nodig paarse anjers komen?'

3 Bezwaar van De Gentechvrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

“Wieteke van Dort en de slag om de paarse trosanjers, Hoe Wieteke van Dort strijdt tegen paarse trosanjers.”

Toine Heijmans 23 november 2015, 2:00 <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/wieteke-van-dort-en-de-slag-om-de-paarse-trosanjers~b57a134d/>

Gevaar

Het gevaar zit hem hierin: rondom het gebied waar de gentech anjers worden verbouwd in Colombia door middel van hydrocultuur, zijn schimmels gevonden die bestand zijn tegen azolen. zoals wij u al eerder mededeelden (bijlage 5). Azolen zijn schimmelbestrijdingsmiddelen die daar ook gebruikt worden voor en na de oogst. Azolen zijn ook vaak het laatste redmiddel tegen schimmelinfecties van bijvoorbeeld de luchtwegen. En daar zijn er weinig van. Als mevrouw van Dort boeketjes ontvangt is het niet duidelijk of er zich ook resistente schimmels in de gentech anjers bevinden, als ze die mocht krijgen. Schimmels zijn niet direct zichtbaar. Dan loopt Mevrouw van Dort de kans dat een eventuele schimmelinfectie (vaak in de luchtwegen) op te lopen, die niet meer behandeld kan worden, omdat die schimmels die zij ingeademd heeft tegen azolen (tevens medicijnen) resistent zijn geworden.

Lees meer over resistente schimmels in Colombia > bijlage 5.

“ Colombia, many fungicides are currently licensed for crop treatment with a number of chemical groups available in floriculture such as acylanines, methocy-acylates, carboxamides, carbamates, phthalimides, imidazoles, triazoles, to be used against Botrytis cinerea** (chrysanthemum, carnation and rose crops), Cladosporium*** echinolatum and Uromyces dianthi (Carnation), etc. <https://www.nature.com/articles/srep45631> (Bijlage 6).

Botrytis** is vaak de oorzaak van allergieën bij arbeiders die in wijngaarden en serres voor productie van fruit en groenten (paprika's, tomaten) werken. **Allergie:** De klinische rol van *Cladosporium**** wordt vaak vergeleken met deze van *Alternaria*, alhoewel deze van minder belang is. Kinderen zijn vaak zeer gevoelig. Op de 60 aangetoonde antigenen van *Cladosporium herbarum*, telt men 4 belangrijke allergenen en 10 tot 20 minder belangrijke allergenen.

Bron: Belangrijke allergische schimmels - Ortho-Fit

www.ortho-fit.nl › documents › download <https://www.ortho-fit.nl/categorie-1>

*“Bij *Fusarium oxysporum* in Anjer is middels onderzoek aangetoond dat de sporen ook passief de plant kunnen binnendringen, doordat de plant water met sporen opneemt. Het gaat hierbij om microconidiën, die zich gemakkelijk en in grote aantallen verspreiden via water. Het is zeer waarschijnlijk dat dit ook bij *Fusarium foetens* gebeurt.” <https://fyto-ondernemerscheck.nl/media/glas/Bedrijfshygiene-strategie%20Fusarium%20foetens.pdf>*

***F. oxysporum : fragment:

*“Alhoewel deze schimmel zelden geïsoleerd wordt uit luchtstalen of uit woningen is hij toch in staat ademhalingsallergieën te veroorzaken, in het bijzonder in landbouwomgevingen. Onder de allergische aandoeningen met hoge specifieke IgE-waarden en positieve huidtesten voor *Fusarium*, vermelden we sinusitis en bronchopulmonaire allergische mycosen. Ook gevallen van alveolitis zijn beschreven.”*

4 Bezwaar van De Gentechnrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

Bron: Belangrijke allergische schimmels - Ortho-Fit www.ortho-fit.nl › documents › download (zie vorige bladzijde en meer hierover via bijlage 7, 8, 9, 10 en 11).

Composthoop ook een bron van schimmels!

De resten van de gentech anjers worden gecomposteerd vertelt dr. Chandler. (Aanvraag, blz.13). Maar er wordt niet gecheckt op schimmels, alleen of er opslag is. Doch daarin loert ook weer een gevaar: *Resistente Aspergillus schimmels bij bedrijfsmatige compostering*.

Fragment: "Aspergillus fumigatus (Aspergillus) is een schimmelsoort die veel voorkomt in het milieu op rottend plantaardig materiaal. De schimmel maakt miljoenen sporen die overal aanwezig zijn in binnen- en buitenlucht." <https://www.rivm.nl/nieuws/resistente-aspergillus-schimmels-bij-bedrijfsmatige-compostering>

https://www.apsnet.org/publications/phytopathology/backissues/Documents/1978Articles/Phyto68n10_1495.pdf

Idem

Wat voor Mevr. Van Dort geldt, geldt voor de andere dames , Mevr. L. M, Bussum. Mevr. C. D., Lelystad, Mevr. A.M.A. v.d. W-B., Lelystad, Mevr. E. D., Lelystad, i.o. Mevr. S.J. L., Lelystad. (Bijlage 3).

En voor ondergetekende en de rest van de bevolking. Wij hebben een Intratuin bij ons in de buurt waar ook snijbloemen verkocht worden. De geringste prikkel kan de grootste gevolgen hebben. Het is een aantasting van ons lichaam.

We schreven het u al eerder: En ook hebben deze bovengenoemde dames er een extra probleem bij: zij lijden allen aan diabetes II. Het bestrijdingsmiddel waartegen de anjers bestand zijn gemaakt is tevens een medicijn tegen deze ziekte (bijlage 3). De dames moeten dus altijd alert zijn op wat zij eten; anjers worden tegenwoordig verwerkt in voedsel zo als bijvoorbeeld in gebak, salades en ijs. En ook al zijn de gentech anjers er niet voor bedoeld, toch komt het voor dat zij in voedsel worden verwerkt en dat komt weer door de gebrekkige etikettering die alleen op de hoes van de gentech anjer is aangebracht. Het eten van de gentech anjers kan resulteren in het beïnvloeden van de medicijnen die al worden ingenomen. Er komt nog meer slecht nieuws aan:

Sulfonylurea is de opvolger van Roundup. Gentech gewassen die bestand zijn gemaakt tegen Roundup zullen niet lang meer gebruikt worden, er staan al hele reeks gentech gewassen en gewassen die ontworpen worden door middel van Crispr Cas te wachten op toestemming die bestand zijn gemaakt tegen sulfonylurea en daar wel mee bespoten worden, wat weer andere problemen met zich mee brengt.

Dit alles tast ons lichaam aan.

We wijzen dan ook in dit geval naar de Grondwet.

De Grondwet is daar duidelijk over:

[Artikel 11: Onaantastbaarheid lichaam](#)

5 Bezwaar van De Gentechnrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

<https://www.denederlandsegrondwet.nl/9353000/1/j9vvkl1oucfa6v2/vgrnblu821m2>

Artikel 21 Milieu

De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

En dit alles is in strijd met het **Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, New York, 16-12-1966**

Artikel 9

1 *Een ieder heeft recht op vrijheid en veiligheid van zijn persoon.*

Artikel 17

1 *Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.*

2 *Een ieder heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.*

<https://wetten.overheid.nl/BWBV0001017/1979-03-11>

Hoogachtend,

Miep Bos, woordvoester van De Gentechnrije Burgers, een Europees Consumentenplatform, (The European GMO-free Citizens). De volgende personen en een Stichting hebben mijn machtiging getekend:

i.o. Stichting Ekopark, Donastraat 152, 8226 LC Lelystad, i.o. Mevr. Wieteke van Dort, Den Haag, i.o. De heer W. B., Schagen, i.o. Mevr. L. M., Bussum. i.o. Mevr. C. D., Lelystad, i.o. Mevr. A.M.A. v.d. W-B., Lelystad, i.o. Mevr. E. D., Lelystad, i.o. Mevr. S.J. L., Lelystad.

En namens alle andere Gentechnrije Burgers, die onze petitie getekend hebben. Met ondersteuning van Stichting Natuurwetmoeders, Almere.

Lelystad

www.gentechnrij.nl

PS. Dit bezwaar en open brief is op termijn ook op deze site te vinden:

<https://www.gentechnrij.nl/bezwaren-2020/>

6 Bezwaar van De Gentechvrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

PS. PS. Onder welk ministerie valt dit nu? We kregen ook een brief met de ondertekening van de minister van Milieu en Wonen. Brief van 17 december 2019. En daarin staat ook dat de beslistermijn eindigt op 27 januari **2019?** (Bijlage 4).

CC Media, diverse ministeries, politiek.

Bijlagen:

1. Beslissing op bezwaar hernieuwde markttoelating gentech anjer Moonaqua. Blz. 5.
<https://www.gentechvrij.nl/wp-content/uploads/2019/05/Moonaqua-nw-uitspraak-14-05-2019-1.pdf> .
2. Statuten St. Ekopark
3. Sulfonylureumderivaten
<https://www.farmacotherapeutischkompas.nl/bladeren/groepsteksten/sulfonylureumderivaten>
4. Brief van 17 december 2019.
5. Zie: Meer over resistente schimmels in Colombia: "That means the landscape of risk includes Colombia, the world's second-largest flower grower after the Netherlands: Azole-resistant fungi and azole drug residues have been found not just on flower farms, but also in flower beds and public gardens in the capital, Bogota. Fragment, meer (betreffende artikel):
<https://www.theatlantic.com/amp/article/574489/> (Geen bijlage, alleen link).
6. Azole-resistant *Aspergillus fumigatus* harboring TR34/L98H, TR46/Y121F/T289A and TR53 mutations related to flower fields in Colombia Carlos Alvarez-Moreno^{1,2,3}, Rose-Anne Lavergne^{3,4}, Ferry Hagen⁵, Florent Morio^{3,4}, Jacques F. Meis^{5,6} & Patrice Le Pape^{3,4}
<https://www.nature.com/articles/srep45631.pdf>
7. Onderzoek RIVM 25 september 2017
Advies n.a.v. het onderzoek 'Triazolenresistentie bij *Aspergillus*'
<https://www.rivm.nl/documenten/advies-nav-onderzoek-triazolenresistentie-bij-aspergillus>
8. Zie ook: Dit is te behandelen met medicijnen, maar *Aspergillus* heeft resistentie tegen deze medicijnen ontwikkeld. <https://www.wur.nl/nl/show/Aspergillus-resistentie.htm> (Geen bijlage, alleen link).
9. Bron: Belangrijke allergische schimmels - Ortho-Fit
www.ortho-fit.nl > documents > download <https://www.ortho-fit.nl/categorie-1>
10. Zie ook: *Aspergillus*-resistentie De actieve stoffen in deze medicijnen zijn identiek aan de actieve stoffen in landbouwfungiciden en biociden. Zeer recent is vastgesteld dat vijf landbouwfungiciden kruisresistentie vertonen met medische azolen die worden ingezet bij de behandeling van aspergillose. <https://www.wur.nl/nl/show/Aspergillus-resistentie.htm> (Geen bijlage, alleen link).

7 Bezwaar van De Gentechnrije Burgers tegen Beschikking GGO/C/NL/13/02. Betreft: Belanghebbendheid.

11. Azole resistance in *Aspergillus fumigatus*: a side-effect of environmental fungicide use?

- Dr Paul E Verweij, MD
- Eveline Snelders, MSc
- Gert HJ Kema, PhD
- Emilia Mellado, PhD
- Willem JG Melchers, PhD

Published: December, 2009 DOI: [https://doi.org/10.1016/S1473-3099\(09\)70265-8](https://doi.org/10.1016/S1473-3099(09)70265-8)

[https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(09\)70265-8/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(09)70265-8/fulltext)
(Geen bijlage, alleen link).